

‘Ik heb de Zami Award bovenop de televisie gezet, zodat ik altijd naar haar kan kijken. Ik denk dat haar dikke buik vol zit met mooie dingen.’

tekst MARIANNE LAMERS
foto JAN-DIRK VAN DER BURG

Marian Obboye

De Ghanese Marian Obboye (42) kwam vijftien jaar geleden naar Nederland. Ze raakte er zichzelf, haar man en haar kind kwijt. Ze strijdt nu voor de rechten van de Afrikaanse vrouw. In haar radioprogramma stelt ze Afrikaanse taboes als abortus, seksualiteit en euthanasie aan de kaak.

‘Als klein meisje in Ghana zei ik al tegen mijn vader: ‘Als ik later groot ben, word ik advocaat of vrouwenverdediger.’ Ik was zijn enige dochter en had elf broers. Ik had me wel weten te verdedigen tegen al die mannen, maar in mijn omgeving was dat anders. De man is de baas, de vrouw zijn slaaf. Vrouwen hebben geen recht op geld, op vakantie of seks, mogen niet zeggen wat ze vinden. In Nederland bleken die verhoudingen onder de Ghanezen niet veel anders te zijn.

Zo stond ik een keer in de rij in de Albert Heijn achter een Ghanese vrouw die geen idee had hoe haar pinpas werkte. Toen ik haar aansprak begon ze te huilen. Ze bleek al jaren in Nederland te wonen en sprak geen woord Engels. Boodschappen deed ze altijd met contant geld. De pincode die ze intoetste, bleek haar postcode te zijn. Ik her-

kende haar verhaal en het maakte me woedend.

Ik kwam in 1996 aan in Amsterdam en vond het er verschrikkelijk. Ik was 29 en had een goed leven gehad in Ghana, maar was getrouwd met een man die naar Nederland ging. In onze cultuur volg je dan je man, dat doe je gewoon. In Nederland kende ik niemand, ik sprak de taal niet, mocht niet werken omdat ik illegaal was. Van mijn man mocht ik niks, alleen af en toe boodschappen doen. Hijzelf werkte hard, maar verdiende niet genoeg. Zo had ik maar één broek, een die stuk was. Ik weet nog dat ik op een dag in de bus stapte om naar de markt te gaan en tegenover een Ghanese vrouw kwam te zitten. ‘Je hebt een gat in je broek’ zei ze. Die dag huilde ik. Ik voelde me diep gekrenkt, had nog nooit een gat in mijn broek gehad.

Toen ik voor de eerste keer zwanger werd, waren we zo blij. Maar het ging fout. Het kind in mijn buik verloor ik door een infectie die niet op tijd werd behandeld. Mijn man was woedend. Ik denk niet dat hij boos was op mij, maar op het leven. Hij had zo uitgekeken naar dit kind. Op

dat moment wilde ik alleen nog maar naar huis, terug naar Ghana. Pas toen ik zo wanhopig was dat ik op een middag bij een politiebureau binnenliep om te vragen hoe ik terug kon, nam mijn man me serieus. Hij heeft toen tegen me gezegd: ‘Doe wat je moet doen, als je maar gelukkig bent.’

De vrouw in de supermarkt ontmoette ik kort erna. Ik betaalde haar rekening, maar besepte dat ik niet wist hoe ik haar verder kon helpen. Ik kwam erachter dat er in Amsterdam nog veel meer Afrikaanse vrouwen rondliepen zoals zij. Ik wilde iets doen, maar wist niet goed wat. Een priester bracht verlossing. Waarom ging ik niet een radioprogramma maken? Ik was direct enthousiast en dacht aan Oprah Winfrey. Zij maakte ook gebruik van de media om misstanden aan de kaak te stellen. En dus begon ik in 1999 in Zuidoost met het radioprogramma *What is your problem*. Het was meteen ontzettend populair en is dat nog steeds. Iedere zondagavond bellen mensen me op – anoniem of niet – met een vraag of een probleem en andere luisteraars kunnen daar dan op reageren.

Soms denken mensen dat ik ook oplossingen voor ze heb, maar dat is niet zo. Je moet het meer zien als troost. Ik ben alleen het medium dat de gesprekken leidt en af en toe mijn mening geef. Veel onderwerpen die ik bespreek, zijn taboe. Zo praat ik over ziektes, abortus, seks en euthanasie. Vooral mannen zijn er niet altijd even happy mee. Sommige worden woedend op me, omdat ik hun vrouwen voor zichzelf laat opkomen. Dat ze hun eigen geld kunnen beheren bijvoorbeeld, of dat ze in bed best wat meer aandacht mogen krijgen van hun man. Ik ben niet bang, maar ben voor de veiligheid van mij en mijn twee zoons van elf en veertien toch maar verhuisd naar Amsterdam-Noord.

De dingen in mijn leven kwamen niet op een zilveren presenteerblaadje naar me toe. Ik heb altijd overal voor moeten vechten. Drie jaar geleden overleed mijn man. Soms denk je dat je beter af bent als iemand er niet meer is, maar als het dan echt gebeurt, dan voelt het toch anders. Het was geen slechte man. Af en toe kijk ik naar een film die werd opge-

nomen tijdens zijn begrafenis. Dan huil ik.

Maar dan denk ik aan mijn vader. Die zei altijd: ‘Als je niet hebt geleden, kan je ook niet winnen.’ Dat helpt, dan weet ik dat ik niet moet opgeven.

Ik maak lange dagen, slaap te weinig, ben veel moe. Drie dagen in de week volg ik de opleiding sociaal-pedagogisch werk, op maandag en vrijdag werk ik op een naschoolse opvang in de Bijlmer en de rest vul ik met het zorgen voor mijn zoons, mijn radioprogramma, lesgeven aan nieuwkomers en Vrouwen in Ontwikkeling, het Ghanese vrouwenennetwerk dat ik heb opgericht.

De Zami Award die ik vorige maand won, gaf me energie. Ik kreeg hem voor de hoop die ik andere Afrikaanse vrouwen geef. De prijs is een beeldje van een zwangere Afrikaanse vrouw die trots de wereld inkijkt, alsof ze wil zeggen: kijk nooit naar beneden, wat er ook gebeurt. Ik heb haar bovenop de televisie gezet, zodat ik altijd naar haar kan kijken. Ik denk dat haar dikke buik vol zit met mooie dingen.”